

Пояснювальна записка

до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо удосконалення порядку призначення на посаду державної служби».

1. Обґрунтування необхідності ухвалення акта

Одним із найважливіших завдань формування сучасної державної кадрової політики в Україні є виховання і підготовка нової генерації кадрів для органів влади. Молоді службовці із притаманними їм енергійністю, мобільністю, відкритістю до змін здатні до ефективного здійснення управлінських функцій в умовах становлення демократичної правової соціальної держави.

За роки незалежності в Україні були створені правові основи забезпечення процесу оновлення управлінських кадрів на державній службі. Зокрема, у 2003 р. постановою Кабінету Міністрів України затверджена Програма підготовки та залучення молоді до державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, створення умов для її професійного зростання. Потрібно відмітити й те, що інтегрування основних напрямів роботи з молоддю щодо її включення до процесів управління суспільними справами, які були закладені раніше прийнятими національними, державними, галузевими програмами, відбулося в результаті прийняття у 2003 р. Закону України «Про Загальнодержавну програму підтримки молоді на 2004-2008 роки», в якому одним із основних напрямів виконання програми було визначено залучення молоді до роботи в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування.

Поряд з тим, на сьогодні процес реалізації визначених у нормативних документах завдань щодо оновлення управлінського потенціалу на державній службі, службі в органах місцевого самоврядування в Україні має суперечливий характер та визначається такими основними проблемами:

1. Незважаючи на введення механізму конкурсного заміщення вакантних посад державних службовців, при прийомі молоді на державну

службу існують численні рецидиви прояву «трайбалізму», зокрема прийом на роботу та подальше просування державних службовців кар'єрними сходами на підставі родинних зв'язків, особистої політичної лояльності керівництву, що призводить до створення суттєвих бар'єрів у процесі оновлення управлінських кадрів, а також до зростання залежності державної служби від політичного чинника, високої плинності молодих кадрів тощо.

2. За даними досліджень, серед молоді віком до 30-ти років на державній службі у 2-2,5 рази менше тих, хто орієнтується на суспільні інтереси, порівняно зі службовцями старшого покоління. Така ціннісна структура особистості молодих посадовців суттєво знижує їх мотивацію до сумлінного виконання своїх посадових обов'язків, а від так є чинником погіршення якості управлінських послуг населенню.

3. Кадрова політика на державній службі недостатньо орієнтована на активний, цілеспрямований пошук мотивованих та здатних до виконання завдань і функцій держави молодих фахівців, а є переважно «реактивною», спрямованою на «очікування» їх самостійного приходу на державну службу.

4. У зв'язку із скороченням чисельності або штату державних службовців, скорочення посади державної служби внаслідок зміни структури або штатного розпису державного органу без скорочення чисельності або штату державних службовців, реорганізація державного органу багато висококваліфікованих працівників були звільнені. Це призвело до великої кількості вакантних посад та кадрового голоду, тому що кандидати на вакантні посади не задоволені «низькою матеріальною мотивацією», яка пропонується. І це негативно відображається на діяльності державної служби.

У 2018 році фахівцями проекту SIGMA було проведено оцінку стану справ у державному управлінні України. Але результат є невтішним – середній бал 2,6 за шкалою від 0 до 5. Це свідчить про те, що система державного управління в Україні працює задовільно і потребує негайного реформування.

Даний Законопроект надасть можливість суб'єкту призначення отримати право призначати на посаду державного службовця відразу за результатами конкурсу на випробувальний термін, не чекаючи результатів спеціальної перевірки, що забезпечить можливість заповнення вакантних посад державної служби працівниками і мінімізує кадровий голод на місцевому рівні. Адже, якщо за результатами спеціальної перевірки державний службовець не відповідатиме посаді, він буде звільнений до закінчення терміну випробувального строку, відповідно до пункту 2 частини 1 статті 87 Закону України «Про державну службу». А також з'явиться можливість керівнику державної служби у структурному підрозділі органу державної влади отримати можливість призначати на посаду державної служби у випадку появи нової посади чи вакансії, що відповідає кваліфікації державного службовця, якого було звільнено у разі реорганізації чи ліквідації державного органу, незалежно від того у якому саме структурному підрозділі органу виконавчої влади створюється нова посада чи з'являється вакансія.

2. Цілі та завдання ухвалення акта

Проект Закону розроблено з метою удосконалення норм Закону України «Про державну службу» в частині призначення на посаду державної служби.

3. Загальна характеристика та основні положення проекту.

Пропонується внести поправку до Закону України «Про державну службу» в частині призначення на посаду державної служби.

Законопроект визначає можливість призначати на посаду державного службовця, якого було звільнено на підставі пункту 1 частини першої статті 87 цього Закону відразу на випробувальний термін не чекаючи результатів спеціальної перевірки, що забезпечить можливість заповнення вакантних посад державної служби працівниками і мінімізує кадровий голод на місцевому рівні.

Так, проектом Закону пропонується можливість займати вакантні посади на державну службу без конкурсу особам, які були звільнені на підставі скорочення чисельності або штату державних службовців,

скорочення посади державної служби внаслідок зміни структури або штатного розпису державного органу без скорочення чисельності або штату державних службовців, реорганізація державного органу, у разі створення в державному органі, з якого його звільнено, нової посади чи появи вакантної посади, що відповідає кваліфікації державного службовця, протягом шести місяців з дня звільнення. За рішенням суб'єкта призначення такі особи можуть бути призначені на рівнозначні або нижчі посади державної служби, за рішенням керівника державної служби у структурному підрозділі органу державної влади якщо вони був призначені на посади державної служби за результатами конкурсу.

4. Стан нормативно-правової бази у вказаній сфері правового регулювання

Нормативно-правовою базою у цій сфері правового регулювання є Закон України «Про державну службу».

Прийняття запропонованого проекту Закону не потребуватиме внесення змін та доповнень до інших законодавчих актів України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту Закону не потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків ухвалення акта

Реалізація цього Закону сприятиме покращенню сучасної державної кадрової політики в Україні, діяльності державних службовців, ефективнішій роботі органів державної влади та місцевого самоврядування, надасть можливість заповнення вакантних посад державної служби працівниками і мінімізує недобір кадрів на місцевому рівні.

Верховна Рада України
Народні депутати України

Підписувач: Дирдін Максим Євгенович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000036C92E00921D8200
Дійсний до: 10.03.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 333д9/1-2020/32409 від 17.04.2020

60561